

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ДНМУ
від «12» жовтня 2021 року,
протокол № 2

Введено в дію
наказом ректора ДНМУ
від «12» жовтня 2021 року,

КОДЕКС ЧЕСТІ
ДОНЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кодекс честі Донеського національного медичного університету (ДНМУ) розроблений з урахуванням досвіду і зразків кращих університетів світу.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс честі Донського національного медичного університету (далі — Кодекс) визначає загальні моральні принципи та правила стичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності.

1.2. Університет створює середовище, яке сприяє навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку здобувачів вищої освіти (далі — здобувачів) і працівників, підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен член університетської спільноти, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоцінний внесок у розвиток усього університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.3. Кодекс є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками спільноти ДНМУ є необхідним як на території університетського кампусу, так і поза ним.

1.4. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської громади, є:

1.4.1. *Принцип законності.* У своїй діяльності члени університетської громади суворо дотримуються приписів законів, а також стимулюють до цього інших.

1.4.2. *Принцип взаємної довіри.* Атмосфера довіри збагачує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру снаплюжено, а репутацію підірвано.

1.4.3. *Принцип чесності та порядності.* У освітній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у виховній роботі зі студентами та слухачами, у практичній роботі, у взаємовідносинах з колегами та студентами/лікарями-інтернами/лікарями-курсантами тощо здобувачі та співробітники університету зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень, не поширювати неправдиві данні щодо своїх колег та діяльності університету.

1.4.4. *Принцип моралі.* Згідно п. 3 ст. 41 КЗпП України суворо дотримуватися принципів загальноприйнятих норм і правил, не порушувати моральні звичаї суспільства, моральні цінності, які склались в суспільстві, не займатися поширенням неправдивої та компрометуючої інформації про інших здобувачів і працівників, не замитися та припиняти наклепництво, цькування (булінг) та приниження людської гідності в академічному середовищі, що суперечить змісту виховної функції педагогічного працівника.

1.4.5. Принцип справедливості. У взаємовідносинах між членами університетської громади важливим є неупереджене ставлення одне до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності.

1.4.6. Принцип компетентності й професіоналізму. Здобувачі та працівники ДНМУ зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти на все життя — до освіти протягом усього життя».

1.4.7. Принцип відповідальності. Здобувачі та працівники університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним — означає відповісти за свою діяльність, нести відповідальність щодо публічних виступів та дописів у соціальних мережах, протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

1.4.8. Принцип партнерства і взаємодопомоги. З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

1.4.9. Принцип взаємоповаги. Повага в університетському середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

1.4.10. Принцип прозорості. Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і зрозумілими.

1.4.11. Принцип безпеки та добробуту громади ДНМУ. Здобувачі й працівники університету повинні піклуватися про безпеку та добробут членів громади. Будь-яка діяльність здобувачів і працівників університету не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну будь-кого загалом та членів університетської громади зокрема.

1.4.12. Неприпустимими в університетському середовищі є аморальні вчинки, які супроводжуються брехнею, фальсифікацією фактів, наклепом, фабрикацією неправдивих звинувачень, поширенням їх в середовищі співробітників університету, в засобах масової інформації, в соціальних мережах і т.д.

1.4.13. Дотримання зазначених вище принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетського співтовариства.

2. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ І ПРАЦІВНИКІВ ДНМУ

2.1. Основні вимоги для працівників і здобувачів ДНМУ:

2.1.1. Дотримуватися вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, не чинити правопорушень і не

сприяти їхньому скоєнню іншими особами.

Дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки, не порушувати моральні звичаї суспільства, моральні цінності, які склалися в суспільстві, не займатися поширенням неправдивої та компрометуючої інформації про інших здобувачів і працівників, не замислятися та припиняти наклепництво, цькування (булінг) та приниження людської гідності в академічному середовищі, що суперечить змісту виховної функції педагогічного працівника.

2.1.2. Дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки.

2.1.3. Дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності.

2.1.4. Відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні, дослідницькі та робочі завдання.

2.1.5. Своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій університету.

2.1.6. Вшановувати та вивчати минуле університету, творчі здобутки його визначних вчених, педагогів, випускників, які написали яскраві сторінки у літопис вітчизняної та світової освіти, науки і техніки.

2.1.7. Сприяти розвитку позитивної репутації університету.

2.1.8. Сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень під час навчально-виховної, науково-інноваційної та інших видів діяльності.

2.1.9. Поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її расу, колір шкіри, сексуальну орієнтацію, політичні, релігійні та інші переконання, стать, вік, інвалідність або відсутність інвалідності, етнічне та соціальне походження, громадянство, сімейний та майновий стан, місце проживання, мовні або інші ознаки.

2.1.10. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між викладачами і здобувачами університету.

2.1.11. Вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним.

2.1.12. Підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві.

2.1.13. Допомогати здобувачам та працівникам університету, що опинилися у складних життєвих обставинах.

2.1.14. Підтримувати чистоту і порядок на території університету, дбайливо ставитися до майна та ресурсів університету, зокрема і в гуртожитках.

2.1.15. Розвиватись та самовдосконалюватись у навчанні, науці, спорті, соціальному служінні, художній самодіяльності тощо, тим самим сприяючи власними досягненнями підвищенню престижу університету.

2.1.16. Запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчальними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.

2.1.17. Піклуватися про чистоту власної мови та мови колег.

2.2. Неприйнятним для здобувачів і працівників Університету є:

2.2.1. Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях.

2.2.2. Порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях та вживання ненормативної лексики.

2.2.3. Поширення неправдивої та компрометуючої інформації про інших здобувачів і працівників.

2.2.4. Наклепництво, цькування (булінг) та приниження людської гідності в академічному середовищі.

2.2.5. Отримання або пропонування винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності (корупція).

2.2.6. Навмисне нанесення шкоди роботі інших здобувачів або працівників.

2.2.7. Агресія проти інших, сексуальні домагання та гендерне насильство.

2.2.8. Участь в азартних іграх на території університету.

2.2.9. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених документів, зокрема тих, що мають відношення до навчання чи посадового становища в університеті.

2.2.10. Видавання результатів чужої праці за свої під час здійснення навчальної, наукової та трудової діяльності.

2.2.11. Використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги у навчальній, науковій та трудовій діяльності.

2.2.12. Завдавання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально - технічній базі університету.

2.2.13. Використання без дозволу ректорату (деканату) символіки університету, факультету/інституту у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю університету.

2.2.14. Недотримання правил співжиття на території кампусу університету, що заважає іншим особам.

2.2.15. Здійснення або заохочення будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів отримати певну перевагу, вплинути на зміну отриманої академічної оцінки тощо.

2.2.16. Перевищення повноважень під час навчальної, трудової діяльності або проведення наукових досліджень.

2.2.17. Вчинення дій, що перешкоджають здійсненню навчального чи науково-дослідницького процесу.

2.2.18. Вчинення аморального вчинку, якій супроводжуються брехнею, фальсифікацією фактів, клеветом, фабрикацією неправдивих звинувачень, поширенням їх в середовищі співробітників університету, в засобах масової інформації, в соціальних мережах і т.д.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ДНМУ

Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та

визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Аморальний вчинок (проступок) - діяння, що суперечить загальноприйнятим нормам і правилам, порушує моральні устої суспільства, моральні цінності, які склалися у середовищі, суперечить змісту трудової функції, тим самим дискредитує службово-виховні повноваження викладачів і є не сумісними з продовженням їх роботи.

Викладачі, дослідники, здобувачі, інші учасники освітнього та наукового процесів, які виявляють прагнення до академічної доброчесності, не лише стають зразком для наслідування, а й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в цілому.

Порушення правил академічної доброчесності не лише пошкодить репутацію університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти – здобувач, викладач, дослідник, керівник, інші учасники освітнього та наукового процесів – відповідальний за дотримання принципів академічної чесності в освітній, викладацькій та науковій діяльності.

3.1. Представники академічної спільноти ДНМУ повинні:

3.1.1. Вірити у власний інтелект та здібності.

3.1.2. Сумлінно та самостійно (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання.

3.1.3. Поважати наукові та навчальні здобутки інших.

3.1.4. Посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому.

3.1.5. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників.

3.1.6. Робити оригінальну роботу для кожної дисципліни.

3.1.7. Використовувати у науковій та навчальній діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації.

3.1.8. Нагадувати колегам про неприпустимість порушення академічної доброчесності.

3.2. Неприйнятими у навчальній та науково-дослідницькій діяльності для здобувачів та працівників ДНМУ є:

3.2.1. Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів

(оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

3.2.2. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

3.2.3. Фабрикація - вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

3.2.4. Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

3.2.5. Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

3.2.6. Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

3.2.7. Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

3.2.8. Необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

3.2.9. Надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

3.2.10. Вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;

3.2.11. Пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань;

3.2.12. Використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі;

3.2.13. Внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів;

3.2.14. Інші види академічної недоброчесності.

4. КОМІСІЯ З ЕТИКИ, МОРАЛІ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ВЧЕНОЇ РАДИ ДНМУ

4.1. Комісія з етики, моралі та академічної доброчесності Вченої ради ДНМУ (далі – Комісія) є постійно діючим дорадчим органом Вченої ради ДНМУ, який діє з метою формування та розвитку культури академічної доброчесності в спільноті університету.

4.2. Основними завданнями Комісії є:

4.2.1. Популяризація в ДНМУ принципів академічної доброчесності та

норм Кодексу честі ДНМУ, зокрема щодо академічної доброчесності, шляхом організації освітніх заходів, інформування на веб-ресурсах, в соціальних мережах тощо;

4.2.2. Розробка регламентуючих та рекомендаційних матеріалів щодо заходів, спрямованих на розвиток культури академічної доброчесності, зменшення кількості проявів неетичної поведінки та проявів академічної недоброчесності;

4.2.3. Розгляд заяв та звернень щодо випадків порушення Кодексу честі ДНМУ, що скоєні особами, які навчаються або працюють в університеті, і надання пропозицій Вченій раді ДНМУ, адміністрації університету для прийняття відповідних рішень щодо накладання стягнення або звільнення/відрахування цих осіб.

4.3. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом ДНМУ, Кодексом честі ДНМУ, Положенням про Комісію з етики та академічної доброчесності та іншими нормативними документами університету.

4.4. Персональний склад комісії затверджується Вченою радою ДНМУ терміном на один рік. Члени Комісії виконують свої обов'язки на громадських засадах.

4.5. Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісію. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

4.6. Якщо злобувач чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс ДНМУ, він може звернутися за консультацією до Комісії.

4.7. Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

4.8. Якщо Комісією встановлено вчинення співробітником або особою, яка навчається, аморального вчинку, або з їх боку грубого порушення етики, моралі і академічної доброчесності, Комісія зобов'язана звернутися до ректорату університету з пропозицією про накладення стягнення або звільнення/відрахування співробітника/особи, яка навчається, відповідно до чинного законодавства.

5. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Члени університетської громади зобов'язані знати Кодекс честі ДНМУ. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

5.2. Прийняття принципів і норм Кодексу честі ДНМУ та зобов'язання їх дотримуватися засвідчується підписом члена університетської громади. Кожен зі здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників в обов'язковому порядку підписує договір, в якому одним із обов'язків є знати та дотримуватись Кодексу честі ДНМУ.

5.3. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій відповідно до чинного законодавства, аж до відрахування або звільнення з університету, за поданням Комісії з етики та академічної доброчесності Вченої ради.

5.4. Кодекс честі ДНМУ затверджується Вченою радою університету.

5.5. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за поданням Вченої ради ДНМУ, ректорату, Студентського самоврядування, Студентського наукового товариства, Комісії з етики та академічної доброчесності Вченої ради. Зміни та доповнення до Кодексу честі вносяться винятково за рішенням Вченої ради університету. Кодекс честі вводиться в дію наказом ректора університету.

Перший проректор з НГП, проф.

Олександр Герасименко